Raadsvoorstel

Onderwerp	Vaststelling Nota bodembeheer Zoetermeer en Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021
Zaakid	2022-025159
Auteur	Wim Kippers +31793469482 W.A.Kippers@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	E.C.R.H. Eijkelberg
Portefeuillehouder	Wethouder Van der Meer
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	1 oktober 2022 i.v.m. inwerkingtreding Omgevingswet
Programma(s)	Programma 7 Inrichting van de stad
Eerdere besluitvorming	Raadsmemo Aankondiging actualisatie Bodembeleid Zoetermeer d.d. 17 oktober 2019 Collegebesluit Aanvulling bodemkwaliteitskaart met Beleidsregels PFAS d.d. 21 juli 2022 Collegebesluit Instemming Nota Bodembeheer Zoetermeer d.d. 25 januari 2022
Samenvatting	De nieuwe Nota bodembeheer Zoetermeer vervangt de Nota bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de huidigebeleidsregel PFAS. De bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart, waar de Nota bodembeheer op is gebaseerd, dienen elke 5 jaar beleidsmatig te worden vastgesteld. Hierbij moet worden beoordeeld of nieuwe gegevens leiden tot een noodzaak tot herziening van de kaarten en de Nota bodembeheer. De Nota bodembeheer van Zoetermeer is een instrument gericht op duurzaam omgaan met grondverzet en bagger. De basis voor dit document ligt in het Besluit bodemkwaliteit en de voor Zoetermeer geactualiseerde bodemkwaliteitskaart en beleidsregel PFAS. De bodemkwaliteitskaart geeft de gemiddelde bodemkwaliteit weer per te onderscheiden zone. Indien bij werkzaamheden grond of bagger vrijkomt, wordt gekeken of deze nuttig kan worden hergebruikt in een ander werk, mits dit matcht met de bodemfunctieklassenkaart. De gewijzigde bodemkwaliteitskaart heeft vooral betrekking op de Nieuwe Driemanspolder waar het nu mogelijk wordt gemaakt vrijkomende bagger zoveel mogelijk in Zoetermeer lokaal te kunnen hergebruiken als nuttige toepassing passend binnen het geactualiseerde bodembeleid. In de Nota bodembeheer zijn de voorschriften opgenomen voor het grondverzet waarbij: • Er zoveel mogelijk wordt ingezet op het hergebruik van grond en bagger binnen de gemeente zonder afbreuk te doen aan de bestaande bodemkwaliteit;

	• Er zoveel mogelijk wordt voorgesorteerd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Naar verwachting treedt deze op 1 januari 2023 in werking. Het doel is om hiermee de overgang naar de Omgevingswet te versoepelen. De bodemkwaliteitskaart van Zoetermeer mag volgens de uitgangspunten in deze Nota Bodembeheer onder bepaalde voorwaarden gebruikt worden als bewijsmiddel voor grondverzet zonder dat extra bodemonderzoek nodig is. Met dit besluit stemt de gemeenteraad in met de nieuwe Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart. Deze beleidsstukken zullen voor zes weken ter inzage worden gelegd, waarbij belanghebbenden beroep in kunnen stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Bijlagen	1. Nota Bodembeheer Zoetermeer 2. Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021 3. Wettelijk kader en begrippenlijst

Raadsbesluit

Vaststelling Nota bodembeheer Zoetermeer en Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021
2022-025159

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 augustus 2022

Gelet op de artikelen 44, 47 en 53 van het Besluit bodemkwaliteit;

besluit

1. De Nota bodembeheer Zoetermeer vast te stellen voor het grondgebied van Zoetermeer (inclusief baggerbeleid voor de Nieuwe Driemanspolder), waarbij:
    a. Vrijkomende baggerspecie met kwaliteitsklasse Wonen/Industrie uit Zoetermeer op een deel in de Nieuwe Driemanspolder, dat later wordt ingericht tot extensief recreatiegebied, mag worden toegepast (hergebruikt);
    b. Voor het omgaan met diffuus lood we het vigerend provinciale beleid aan houden;
    c. In de schonere zones een lager puingehalte wordt aangehouden dan toegestaan volgens het generieke kader;
    d. Voor wegbermen aangesloten wordt bij de direct aangrenzende zone behalve waar deze deel uitmaakt van de gemeentelijke hoofdwegstructuur;
    e. Voorafgaand aan het grondverzet moet worden geverifieerd of daar invasieve exoten, zoals de Japanse Duizendknoop, voorkomen en hoe voorkomen wordt dat deze zich kunnen verspreiden.

2. De Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021 inclusief bodemfunctiekaart, beleidsregels PFAS en het omgaan met bagger vast te stellen, waarbij er 3 wijzigingen zijn:
    a. De bermen van de gemeentelijke hoofdwegstructuur zijn toegevoegd als aparte zone en hebben de functie ‘Industrie’;
    b. Een deel van het industrieterrein Dwarstocht is herontwikkeld als woonwijk en heeft daarom nu de functie ‘Wonen’ gekregen;
    c. De Nieuwe Driemanspolder valt gedeeltelijk in de functieklasse ‘Wonen’ en ‘Industrie’. Dit betreft namelijk toekomstig te ontwikkelen extensief recreatieterrein volgens het vigerende bestemmingsplan Nieuwe Driemanspolder waardoor het nu mogelijk wordt vrijkomende baggerspecie met klasse Industrie te mogen toepassen.

3. De Nota Bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de Bodemkwaliteitskaart Regio Midden-Holland en gemeente Zoetermeer 2016-2021 in te trekken.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 17 oktober 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
De Nota Bodembeheer wordt vastgesteld voor een periode van maximaal 10 jaar. De bodemkwaliteitskaart (BKK) en bodemfunctiekaart, waarop de Nota is gebaseerd, dienen daarentegen elke 5 jaar beleidsmatig te worden vastgesteld. Hierbij moet worden beoordeeld of nieuwe gegevens leiden tot een noodzaak tot herziening van de kaarten en de Nota Bodembeheer. In het 5e jaar na inwerkintreding van deze Nota (2022) zal dus worden onderzocht of de BKK moet worden aangepast. Dit is ook een geschikt moment om de Nota te evalueren. De regels over hergebruik van grond en bagger uit het Besluit bodemkwaliteit zullen naar verwachting in 2023 overgaan naar het stelsel van de Omgevingswet. Op grond van het overgangsrecht behouden de bestaande bodemkwaliteitskaarten en Nota Bodembeheer hun geldigheid.

De Nota bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de bodemkwaliteitskaart Regio Midden-Holland en gemeente Zoetermeer 2016-2021 zijn nu niet meer actueel en dienen door de raad ingetrokken te worden. Daarnaast valt Zoetermeer tegenwoordig onder het beheersgebied van de Omgevingsdienst Haaglanden. Ook de eerder opgesteld beleidsregel PFAS komt hiermee te vervallen en is integraal opgenomen in de nieuwe Nota Bodembeheer en bijbehorende bodemkwaliteitskaart.

In de nieuwe Nota bodembeheer is nieuw beleid voor de Nieuwe Driemanspolder opgenomen, waarmee vrijkomende bagger uit watergangen in Zoetermeer tot en met Bodemkwaliteitsklasse Industrie, binnen de aangeduide zone, mag worden toegepast. De raad is hierover per raadsmemo van 17 oktober 2019 geïnformeerd. Dit is met lokaal beleid mogelijk, omdat de kwaliteit van de bodem in Zoetermeer hier per saldo niet door verslechtert en voldaan wordt aan de toegekende bodemfunctie van dit gebied. De bodemkwaliteitskaart van Zoetermeer mag volgens de voorschriften in deze Nota Bodembeheer gebruikt worden als bewijsmiddel voor grondverzet. Zonder vastgesteld beleid zou extra onderzoek moeten worden uitgevoerd op de locatie van ontgraving en de locatie van toepassing.
In de Nota Bodembeheer is opgenomen om ook de bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten in de regio te erkennen. Ook zetten we erop in dat de regiogemeenten de bodemkwaliteitskaart van Zoetermeer aanvaarden. Hiermee wordt het grondverzet binnen de regio ook gemakkelijker, ook wanneer binnen Zoetermeer geen mogelijke toepassing gevonden wordt.

Beoogd effect
Met dit voorstel wordt de Nota bodembeheer met de Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart geactualiseerd. Hoofdzakelijk wordt het bestaande beleid voortgezet (zie bijlage 1 voor de beleidsdocumenten). Hiermee wordt ook nu het grondverzet van grond en bagger in Zoetermeer gemakkelijker gemaakt. Extra onderzoekslasten worden hierdoor beperkt.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De Nota bodembeheer Zoetermeer (bijlage 1) vast te stellen voor het grondgebied van Zoetermeer (inclusief baggerbeleid voor de Nieuwe Driemanspolder), waarbij:
    a. Vrijkomende baggerspecie klasse Wonen/Industrie uit Zoetermeer op een deel in de Nieuwe Driemanspolder dat later wordt ingericht tot extensief recreatiegebied, mag worden toegepast (hergebruikt);
    b. Voor het omgaan met diffuus lood we het vigerend provinciale beleid aan houden;

c. In de schonere zones een lager puingehalte wordt aangehouden dan toegestaan volgens het generieke kader;
d. Voor wegbermen aangesloten wordt bij de direct aangrenzende zone behalve waar deze deel uitmaakt van de gemeentelijke hoofdwegstructuur;
e. Voorafgaand aan het grondverzet moet worden geverifieerd of daar invasieve exoten voorkomen en hoe voorkomen wordt dat deze zich kunnen verspreiden.

2. De Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021 inclusief bodemfunctiekaart, beleidsregels PFAS en het omgaan met bagger (bijlage 2) vast te stellen, waarbij er 3 wijzigingen zijn:
   a. De bermen van gemeentelijke hoofdwegstructuur zijn toegevoegd als aparte zone en hebben de functie 'Industrie';
   b. Een deel van het industrieterrein Dwarstocht is herontwikkeld als woonwijk en heeft daarom de functie 'Wonen' gekregen;
   c. De Nieuwe Driemanspolder valt gedeeltelijk in de functieklasse 'Wonen' en 'Industrie'. Dit betreft namelijk toekomstig te ontwikkelen extensief recreatieterrein waardoor het nu mogelijk wordt vrijkomende baggerspecie met klasse Industrie te mogen toepassen.

3. De Nota Bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de Bodemkwaliteitskaart Regio Midden-Holland en gemeente Zoetermeer 2016-2021 in te trekken.

Argumenten

1.1. Actualisatie Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Zoetermeer is nodig.

De bodemkwaliteitskaart (BKK) en bodemfunctiekaart, waar de Nota op is gebaseerd, dienen elke 5 jaar beleidsmatig te worden vastgesteld. Hierbij moet worden beoordeeld of nieuwe gegevens leiden tot een noodzaak tot herziening van de kaarten en de Nota Bodembeheer.

1.2. Gebiedsspecifiek beleid is wenselijk om grondverzet binnen Zoetermeer te vergemakkelijken en de grondkwaliteit te waarborgen.

De belangrijkste punten uit de Nota zijn:

a. In de nieuwe Nota bodembeheer is nieuw beleid voor de Nieuwe Driemanspolder opgenomen waarmee vrijkomend bagger uit Zoetermeer tot en met Bodemkwaliteitsklasse Industrie, binnen de aangeduide zone, mag worden toegepast. Dit is met lokaal beleid mogelijk daar de kwaliteit van de bodem in Zoetermeer hier per saldo niet door verslechtert en voldaan wordt aan de toegekende bodemfunctie van dit gebied.
b. Voor het omgaan met diffuus lood houden we het vigerend provinciale beleid aan; Dit betekent dus een beleidsneutrale overgang volgens afspraken in het kader van het Programma Implementatie Omgevingswet.
c. In de schonere zones wordt een lager maximaal puingehalte aangehouden dan is toegestaan volgens het generieke kader. Dit betekent dat Zoetermeer kiest voor een strengere bodemkwaliteit dan op grond van rijksregelgeving toegestaan is. Dit is mogelijk omdat de grond in Zoetermeer vaak schoner is dan gemiddeld in de randstad.
d. Voor een ontgraving of toepassing van grond in wegbermen wordt aangesloten bij de direct aangrenzende zone behalve de bermen van de gemeentelijke hoofdwegstructuur: die zijn toegevoegd als aparte zone en hebben de functie 'Industrie'. De kwaliteit van de grond in de wegbermen is vaak gelijk aan de kwaliteit in de directe omgeving. Alleen voor de wegbermen langs de hoofdwegenstructuur is gekozen voor functie 'Industrie', omdat dit het grondverzet veel gemakkelijker maakt en hier geen bodemgevoelige activiteiten plaatsvinden. De bodemkwaliteit zal per saldo niet wezenlijk verslechteren.
e. Voorafgaand aan het grondverzet moet worden geverifieerd via www.waarneming.nl of daar invasieve exoten, zoals de Japanse Duizendknoop, voorkomen en hoe voorkomen wordt dat deze zich verspreidt. De Japanse Duizendknoop is een woekerplant die veel schade toebrengt. Het is dan ook van belang de verspreiding ervan goed te monitoren en

te voorkomen. Indien deze plant aangetroffen wordt, wordt deze verwijderd door ontgraving en afgevoerd naar een verwerker voor verbranding.

1.3. Verantwoord hergebruik van grond en bagger is mogelijk zonder risico's voor de volksgezondheid.

Op basis van verzamelde meetgegevens is een berekening gemaakt naar de gemiddelde bodemkwaliteit per zone. Voordat gegraven gaat worden, vindt ook altijd een vooronderzoek plaats om te checken of een verdachte bron (denk aan een brandstoftank) mogelijk tot een afwijkende bodemkwaliteit heeft geleid. Alleen als de bodem niet verdacht is op bodemverontreiniging kan van de bodemkwaliteitskaart gebruik worden gemaakt. Anders moet eerst bodemonderzoek plaatsvinden. Door gebruik te maken van de Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart ontstaan dus geen risico's voor de volksgezondheid.

1.4 Een goede voorbereiding op de inwerkingtreding Omgevingswet per 1 januari 2023 is nodig.

De regels over hergebruik van grond en bagger uit het Besluit bodemkwaliteit zullen naar verwachting in 2023 overgaan naar het stelsel van de Omgevingswet. Op grond van het overgangsrecht behoudende bestaande bodemkwaliteitskaarten en Nota Bodembeheer hun geldigheid. Met dit besluit zorgen wij ervoor dat voor de inwerkingtreding van het Omgevingswet het bodembeleid geactualiseerd is en gemakkelijker overgezet kan worden naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.

2.1 Hiermee worden onnodige onderzoekslasten en kosten voorkomen.

Met het vaststellen van de Bodemkwaliteitskaart hoeven er in de schone zones in principe geen extra onderzoeken meer uitgevoerd te worden naar de lokale bodemkwaliteit. Daarmee worden de onderzoekslasten voor de gemeente en initiatiefnemers beperkt. Dit is een voortzetting van het huidige beleid.

2.2 Grondverzet en toepassen grond wordt vereenvoudigd.

Met vaststelling van de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart wordt het grondverzet binnen de gemeente gemakkelijker. De grond of bagger kan met een verwijzing naar deze Bodemkwaliteitskaart binnen Zoetermeer opnieuw toegepast worden. Daarnaast zijn er mogelijkheden eventueel grond en bagger buiten gemeente Zoetermeer toe te passen als dit aansluit op de bodemkwaliteitskaart van betreffende gemeente. Ook hebben wij in de Nota Bodembeheer als uitgangspunt opgenomen dat Zoetermeer de bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten in de regio accepteert.

3.1 Intrekken vorige Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart is nodig.

De nieuwe Nota bodembeheer Zoetermeer vervangt de Nota bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de beleidsregel PFAS. Met het vaststellen van de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart moet de vorige Nota bodembeheer worden ingetrokken. Daarom moet juridisch de Nota Bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 en de Bodemkwaliteitskaart Regio Midden-Holland en gemeente Zoetermeer 2016-2021 door de raad ingetrokken worden. Daarnaast valt gemeente Zoetermeer tegenwoordig onder het werkgebied van de Omgevingsdienst Haaglanden.

<u>Kanttekeningen</u>

1.1 en 1.2 Zonder vaststelling geen hergebruik

Ingeval de Nota bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart niet worden vastgesteld kan vrijkomende grond en bagger uit Zoetermeer niet onbeperkt zonder nieuwe extra bodemonderzoeken in de Nieuwe Driemanspolder worden toegepast (hergebruikt). Partijen grond (klasse 'Wonen') en bagger (klasse 'Wonen'/Índustrie') zullen teruggenomen moeten worden en afgevoerd naar een erkende verwerker of stort.

Financiën
De geactualiseerde Nota bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart met beleidsregels voor grond, bagger en PFAS, leiden niet tot extra kosten voor onderzoek. Het is een voortzetting van bestaand beleid. De Nota bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart heeft dus geen financiële gevolgen.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
De Ontwerp Nota bodembeheer Zoetermeer en Bodemkwaliteitkaart hebben terinzage gelegen voor het indienen zienswijzen. Er zijn geen zienswijzen ontvangen. De Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer zal na vaststelling door de raad ter inzage worden gelegd. Belangenhebbenden kunnen beroep instellen bij bij Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Duurzaamheid
Hergebruik van grond en bagger wordt zoveel mogelijk hiermee gestimuleerd. Er zijn minder transport- en afvoerkosten hetgeen minder belastend is voor het milieu dus duurzamer.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie
Elke 5 jaar vindt evaluatie van de bodemkwaliteitskaart plaats.